

**ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА
ЗООВЕТЕРИНАРНА АКАДЕМІЯ**

Знайомство з курсом

ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН І

**Обов'язкова компонента освітньо-професійної
програми «Ветеринарна медицина»
Спеціальність 211– «Ветеринарна медицина»
II (магістерський) освітній рівень**

Викладач: кандидат вет.наук, доцент
Маценко Олена Вікторівна

Кафедра внутрішніх хвороб тварин

Телефон - 0576357516

Електронна пошта: elenam57722@gmail.com

Дистанційна підтримка: Moodle

АНОТАЦІЯ: «Внутрішні хвороби тварин» - навчальна дисципліна, яка вивчає причини виникнення, механізми розвитку, симптоми, перебіг, методи розпізнавання, лікування і профілактики внутрішніх хвороб тварин.

Навчальна дисципліна «Внутрішні хвороби тварин» включає дві частини: перша - загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин, друга спеціальна патологія, терапія і профілактика - вивчає хвороби окремих систем і органів, хвороби, спричинені порушенням обміну речовин тварин.

Метою курсу «Внутрішні хвороби тварин-I» є формування у студентів компетентностей:

- розуміти основні причини хвороб внутрішніх органів та факторів, що сприяють їх виникненню;
- розуміти розвиток патогенезу за внутрішніх хвороб тварин;
- уміти поставити діагноз хвороби, у тому числі за субклінічного перебігу на основі даних анамнезу, результатів клінічного, лабораторного та інших спеціальних методів дослідження хворих тварин
- аналізувати зміни різних показників біологічних рідин (крові, сечі, молока, вмісту рубця) з метою глибокого проникнення в суть патологічного процесу та діагностування внутрішніх хвороб, контролю за їх розвитком та виясненням прогнозу;

Курс «Внутрішні хвороби тварин-I» пов'язаний природничо-науковими дисциплінами. Після його вивчення фахівець має володіти технікою застосування основних та спеціальних методів дослідження та надання лікувальної допомоги тваринам, виконувати лабораторні методи дослідження біологічних рідин (крові, сечі, молозива, молока, калу, вмісту передшлунків; аналізувати одержані результати досліджень, їх причини, діагностичне і прогностичне значення діагностувати хвороби, назначати і проводити лікування, організовувати заходи щодо профілактики внутрішніх хвороб тварин, має знати лікарські та отруйні рослини, основи кормовиробництва. Для проведення диференціальної діагностики захворювань студенти повинні вміти пов'язувати вивчення навчальної дисципліни зі знаннями, одержаними під час освоєння навчальних дисциплін «Мікробіологія», «Вірусологія», «Патологічна анатомія», «Епізоотологія», «Паразитологія».

Попередні умови для вивчення курсу: засвоєння курсу анатомії, фізіології, патологічної фізіології, імунології, фармакології, біохімії, клінічної діагностики і клінічної біохімії, годівлі, зоогієни.

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМИ

Компетентності та програмні результати навчання, які формуються при вивченні даної дисципліни .(кодування згідно освітньо-професійної програми «ветеринарна медицина» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 211– «ветеринарна медицина» галузі знань 21 – «ветеринарна медицина» кваліфікація: магістр. лікар ветеринарної медицини):

Компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, пошуку, оброблення інформації з різних джерел. (ЗКС1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу)

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗКС2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях).

ЗК6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, приймати обґрунтовані рішення, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. (ЗКС7. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗКС9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.)

ЗК7. Здатність спілкуватися з фахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей). (ЗКС10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності)). ЗК8

ФК4. Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу. (ФКС4 Здатність проводити клінічні дослідження з метою формулювання висновків щодо стану тварин чи встановлення діагнозу.)

ФК6. Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження (ФКС6 Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень ФКС 7 Здатність організовувати і проводити

лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.)

ФК7. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби (ФКС8 Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.)

ФК9. Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарно-обумовленого утримання тварин. (ФКС 10 Здатність розробляти стратегії безпечного, санітарнообумовленого утримання тварин.).

ФК11. Здатність розробляти стратегії профілактики (ФКС 13 Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.)

ФК19. Здатність проводити фахову діяльність в межах обраної спеціалізації (ФКС 19 Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.)

ФК19.1. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб дрібних тварин. (ФКС20 Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.)

ФК19.3. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб свійських та екзотичних птахів.

ФК19.4. Здатність організовувати контроль за виробництвом, зберіганням та застосуванням фармацевтичних препаратів.

Програмні результати навчання (кодування згідно освітньо-професійної програми освітньо-професійної програми «ветеринарна медицина» другого рівня вищої освіти за спеціальністю 211– «ветеринарна медицина» галузі знань 21 – «ветеринарна медицина» кваліфікація: магістр. лікар ветеринарної медицини):

ПРН 1 Відтворювати термінологію з компонентів освітньої програми (ПРНС 1 Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.)

ПРН 6 Створювати в колективах атмосферу для обговорення нагальних питань з урахуванням професійної етики, позитивної соціальної та емоційної поведінки, поваги до етичних принципів та стандартів (ПРНС 2 Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.)

ПРН 11. Готувати і формувати облікову звітність під час планування, організації та здійснення фахової діяльності. (ПРНС 18 Здійснювати облікову звітність під час фахової діяльності.)

ПРН12 Упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій;

ПРН 13. Пропонувати інноваційні підходи для вирішення проблемних ситуацій професійного або соціального походження; (ПРНС 10 Пропонувати та використовувати доцільні інноваційні методи і підходи вирішення проблемних ситуацій професійного походження. ПРНС 20 Володіти спеціалізованими програмними засобами для виконання професійних завдань.)

ПРН 14. Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах. (ПРНС 7 Формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі та лікування тварин, профілактики заразних і незаразних хвороб, а також виробничих і технологічних процесів на підприємствах з утримання, розведення чи експлуатації тварин різних класів і видів.)

ПРН 17. Проводити заходи щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб дрібних тварин;

ПРН 20. Проводити ветеринарно-санітарну оцінку виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини; (ПРНС 13 Розуміти логічну послідовність дій та вміти оформляти відповідну документацію під час проведення судово-ветеринарної експертизи.)

ЧОМУ ВИ НАВЧИТЕСЬ, ЩО ОТРИМАЄТЕ

(Відповідність компетентностей дисципліни мевам компетентностей та програмним результатам навчання освітньо-професійної програми наведена кодами в дужках; після «/» вказана форма контролю програмних результатів навчання)

Здатність працювати з різними видами інформаційних джерел, з'ясування критеріїв оцінки перебігу хвороб незаразної етіології, методів діагностики, лікування та профілактики сільськогосподарських та домашніх тварин (ЗК1, ПРН 12,)/тренінг, групові завдання

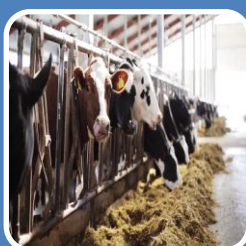
Здатність спілкуватись з фахівцями інших галузей з метою отримання об'єктивної оцінки власним діям під час діагностичних та лікувально-профілактичних заходів з метою отримання рекомендацій у вирішенні складних виробничих ситуацій (ЗК 7, ФК 11, ПРН 1, ПРН 14)/тренінг, групові завдання

Здатність проводити комплекс загальних, спеціальних та інструментальних методів досліджень при постановці діагнозу з урахуванням отриманих даних клінічних та лабораторних досліджень (ЗК 2, ЗК 6, ФК 4, ФК 6, ПРН 13, ПРН 17)/індивідуальні практичні завдання , командний проект

Здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові, сечі, молока, органів і тканин, умісту рубця, шлункового соку та інші біологічні субстрати організму тварин (ЗК 6, ЗК 7, ФК 11, ПРН 11, ПРН 20)/індивідуальні практичні завдання

Здатність розробляти стратегії профілактики з врахуванням етіології, патогенезу незаразних хвороб тварин, планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин за хвороб незаразної етіології, поєднувати клінічні і лабораторні методи досліджень для діагностики захворювань (ФК 6, ФК 11, ПРН 6, ПРН 20 /індивідуальні практичні завдання , командний проект

Програма вивчення дисципліни реалізується через проведення лекцій, лабораторно-практичних занять та самостійної роботи студентів.

На вивчення дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» відведено 390 год., у тому числі лекцій - 68 год, лабораторні заняття - 180 год, самостійна робота-142 год, в т.ч. курсова робота. Навчальна практика проводиться за окремою програмою навчального плану.

Формами проміжного контролю, які оцінюються на практичних заняттях, є: аналіз проведення стану здоров'я тварин та призначення лікувально-профілактичних заходів за конкретної теми заняття (у міні-групах 3-4 студента), індивідуальний аналіз з обговоренням у групах ситуаційних задач в умовах виробництва, вирішення тестових завдань з обговоренням плану діагностики, лікування та профілактики захворювання.

Формою підсумкової атестації є залік/ іспит.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ ТВАРИН-І

Напряом 211 - Ветеринарна медицина

Освітньо-кваліфікаційний рівень - **Магістр**

Обов'язкова компонента. курс IV -VI

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН

Види занять та форми контролю		Обсяг дисципліни за навчальним планом		Денне навчання				
				У т.ч. по семестрам				
		кредит	годин	7	8	9	10	11
Всього год. за планом		13	390	90	120	90	-	90
У т.ч. аудиторних		8,3	248	58	74	58	-	58
Самостійних		4,7	142	32	46	32	-	32
Із аудиторних: лекцій		2,3	68	16	20	16	-	16
Лабораторних		6,0	180	42	54	42	-	42
Модуль (заліковий кредит)	I			60				
	II			30				
	III				30			
	IV				45			
	V				45			
	VI					60		
	VII					30		
							-	
	VIII							60
IX							30	
Курсова робота							+	
Виробнича практика							+	
Навчальна виробнича					30 год			
Залік				+		+		
Іспит					+			+

**НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВИХ
МОДУЛІВ ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

**1. НАЗВА, ЗМІСТ, КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗМІСТОВНИХ МОДУЛІВ
ДИСЦИПЛІНИ ТА ШИФРИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВІДПОВІДНО
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНІЙ ПРОГРАМІ**

Назва модулів та їх зміст	Шифр компетентності освітньої програми
<p>Основи загальної профілактики та терапії внутрішніх хвороб тварин. Вивчає теоретичні основи, етапи (діагностичний, терапевтичний, профілактичний) та завдання диспансеризації тварин, основні правила та методи терапії, загальну та частну профілактику внутрішніх хвороб тварин.</p> <p>Компетентність дисципліни: з'ясування критеріїв оцінки перебігу хвороб незаразної етіології, методів діагностики, лікування та профілактики (ЗК 1), здатність застосовувати знання з внутрішніх хвороб тварин у практичних ситуаціях (ЗК 2), здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові, сечі, молока, умісту рубця, та інших біологічних субстратів організму тварин (ЗК 6), здатність поєднувати клінічні і лабораторні методи досліджень для діагностики захворювань (ЗК 7, ФК 4, ФК 6, ФК7, ФК 11). Готування і формування облікової звітності під час планування, організації та здійснення фахової діяльності (ПРН 11). Здатність створювати в колективах атмосферу для обговорення нагальних питань з урахуванням професійної етики, позитивної соціальної та емоційної поведінки, поваги до етичних принципів та стандартів (ПРН 6), здатність формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах (ПРН 14)</p>	<p>ЗК 1, ЗК2, ЗК 6, ЗК 7, ФК 4, ФК 6, ФК7, ФК11, ПРН 6, ПРН 11, ПРН 14</p>

<p>2. Хвороби серцево-судинної системи Вивчає класифікацію хвороб серцево-судинної систем, основні симптоми та синдроми за ураження серця, судин, етіологію, патогенез, клінічні признаки та лікування хворих тварин. Компетентність дисципліни: здатність застосовувати знання з внутрішніх хвороб тварин у практичних ситуаціях (ЗК 2), здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові (ЗК 6, ФК 4), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11). Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування хвороб дрібних тварин (ФК19.1.) Здатність грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини (ПРН 1) Здатність упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій (ПРН12)</p>	ЗК 2, ЗК 6, ФК 4, ФК7, ФК 11 ФК19.1, ПРН 1, ПРН 12
<p>3. Хвороби органів системи дихання Вивчає класифікацію хвороб дихальної системи, основні симптоми та синдроми за ураження органів дихання, етіологію, патогенез, клінічні признаки та лікування хворих тварин. Компетентність дисципліни: здатність застосовувати знання з внутрішніх хвороб тварин у практичних ситуаціях (ЗК 2), здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові (ЗК 6, ФК 4), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11).. Пропонувати інноваційні підходи для вирішення проблемних ситуацій професійного або соціального походження (ПРН 13)</p>	ЗК 2, ЗК 6, ФК 4, ФК7, ФК 11, ПРН 13
<p>Хвороби рота, глотки, стравоходу та передшлунків у тварин Вивчає класифікацію хвороб травлення. Вивчає причини, патогенез, методи діагностики, лікування та профілактики хвороб рота, глотки та стравоходу у тварин. Вивчає класифікацію хвороб передшлунків у жуйних тварин, етіологію, патогенез, характерні</p>	ЗК 1, ЗК 6, ФК 4, ФК 6, ФК 7, ПРН 20, ПРН 14

<p>симптоми, діагностику та лікувально-профілактичні заходи за розладів рубця, сітки, книжки, сичуга</p> <p>Компетентність дисципліни: здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження, дотримуватись вимог техніки безпеки при роботі з тваринами, відбору біологічних рідин (крові, вмісту рубця, сечі, молока), при проведенні інструментальних методів досліджень (зондування, катетеризація, руменоцентез), а також при наданні тваринам лікувальної допомоги (ЗК 1), здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження біологічних рідин (ЗК 6, ФК 4, ФК 6), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11). Здатність формулювати висновки щодо ефективності обраних методів і засобів утримання, годівлі, профілактики заразних і незаразних хвороб та лікування тварин, виробничих і технологічних процесах, запроваджених у підприємствах (ПРН 14).</p>	
<p>5. Хвороби шлунку, кишок, коліки</p> <p>Вивчає класифікацію хвороб шлунку та кишок у тварин, причини, патогенез, методи діагностики, лікування та профілактики гастриту, гастроентериту, виразкової хвороби, ентероколіту у моно гастричних тварин. Вивчає причини, методи діагностики, лікування та профілактики за хвороб шлунка і кишок із симптомокомплексом колік.</p> <p>Компетентність дисципліни: здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження, дотримуватись вимог техніки безпеки при роботі з тваринами, відбору біологічних рідин (крові, вмісту рубця, сечі, молока), при проведенні інструментальних методів досліджень (зондування, катетеризація, руменоцентез), а також при наданні тваринам лікувальної допомоги (ЗК 1), здатність організовувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження біологічних рідин (ЗК 6, ФК 4, ФК 6), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб</p>	<p>ЗК 1, ЗК 6, ФК 4, ФК 6, ФК 7, ПРН 20</p>

<p>та корекції лікування (ФК7), здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11) та проводити заходи щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб дрібних тварин (ПРН 17).</p> <p>Здатність проводити ветеринарно-санітарну оцінку виготовлення, зберігання та переробки біологічної сировини (ПРН 20)</p>	
<p>6.Хвороби органів гепатобіліарної системи, підшлункової залози та хвороби сечової і нервової систем</p> <p>Вивчає класифікацію хвороб печінки, жовчних шляхів , очеревини та підшлункової залози, їх діагностику, симптом лікування та профілактику. Вивчає класифікацію та основні синдроми за хвороб сечовидільної та нервової системи. Диференціальна діагностика, лікування і профілактика хвороб нирок, сечового міхура та органічних і функціональних захворювань нервової системи.</p> <p>Компетентність дисципліни : здатність на практиці відпрацьовувати методикау дослідження тварин, здатність самостійно приймати рішення щодо призначення схем лікувальних та профілактичних заходів (ЗК 2, ФК 11), здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження біологічних рідин (ЗК 6, ФК 4, ФК 6), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій (ПРН12).</p>	<p>ЗК 2, ЗК 6, ФК 4, ФК 6, ФК 7,ФК 11, ПРН 12</p>
<p>7. Хвороби системи крові та імунної системи</p> <p>Вивчає основні симптоми і синдроми хвороб крові та імунної системи у тварин їх класифікацію, діагностику, лікування, профілактику.</p> <p>Компетентність дисципліни : здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження, дотримуватись вимог техніки безпеки при роботі з тваринами, відбору крові, а також при наданні тваринам лікувальної допомоги (ЗК 1), здатність організувати, проводити і аналізувати</p>	<p>ЗК 1, ЗК 6, ФК 4, ФК 6, ФК7, ФК11, ПРН 12</p>

<p>лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові (ЗК 6, ФК 4, ФК 6), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11). Здатність упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій (ПРН12).</p>	
<p>8. Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин, ендокринних органів та шкіри</p> <p>Вивчає класифікацію, поширення, особливості перебігу та діагностики метаболічних хвороб тварин (хвороб, зумовлених порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну, мікро-макроелементів та вітамінів. Вивчає методи діагностики та профілактично-лікувальні заходи за хвороб залоз внутрішньої секреції та хвороб шкіри і шкірних залоз.</p> <p>Компетентність дисципліни: здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження, дотримуватись вимог техніки безпеки при роботі з тваринами, відбору крові, а також при наданні тваринам лікувальної допомоги (ЗК 1), здатність виявляти субклінічні форми захворювань, призначити використання засобів етіотропної, замінної та патогенетичної терапії (ЗК 6), впливати на механізми розвитку патологічного процесу, відновлення функцій органів і тканин, нормалізацію складу внутрішнього середовища шляхом впливу на нервову та ендокринну системи, підвищення неспецифічної резистентності(ЗК 7), здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження крові (ЗК 6, ФК 4, ФК 6), володіти технікою застосування основних та спеціальних методів дослідження тварин за метаболічних хвороб та хвороб ендокринної системи, аналізувати одержані результати (ФК 4), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11). Здатність упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних,</p>	<p>ЗК 1, ЗК 6, ЗК7,ФК 4. ФК 6, ФК 7, ФК 11, ПРН 12</p>

лікувальних та підприємницьких стратегій (ПРН12).	
<p>9. Отруєння тварин кормами і кормовими добавками.</p> <p>Вивчає загальні принципи діагностики лікування та профілактики отруєння тварин кормами і кормовими добавками.</p> <p>Компетентність дисципліни : здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження, дотримуватись вимог техніки безпеки при роботі з тваринами, відбору біологічних рідин (крові, вмісту рубця, сечі, молока), а також при наданні тваринам лікувальної допомоги (ЗК 1), здатність організувати, проводити і аналізувати лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження біологічних рідин (ЗК 6, ФК 4, ФК 6), поєднувати сучасну діагностику внутрішньої патології для контролю за перебігом хвороб та корекції лікування (ФК7). Здатність розробляти стратегії профілактики для ефективної протидії незаразним хворобам тварин (ФК 11).Здатність упорядковувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних та підприємницьких стратегій (ПРН12).</p>	<p>ЗК 1, ЗК 6, ФК 4, ФК 6, ФК 7, ФК11, ПРН 12</p>
<p>Підсумковий контроль. Інтегрований модуль Узагальнений тестовий зміст навчальної дисципліни, який об'єднує всі вищенаведені змістові модулі.</p>	

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАНЯТТЯ (ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС)

№ п/п	Тема та план лекції	Кількість годин	Рекомендована література
Академічний модуль I			
Основи загальної профілактики та терапії			
1	Введення в курс внутрішніх хвороб тварин. Визначення дисципліни, роль ветеринарної науки і практики у профілактиці та лікуванні внутрішніх хвороб тварин; безпосередні завдання, які стоять перед студентами при вивченні дисципліни.	2	2 [3...6]
2	Основи загальної профілактики внутрішніх хвороб: загальна та часна профілактика ВХТ.	2	2[106...134]
3	Планування заходів профілактики та їх контроль. Диспансеризація, її суть і значення, етапи. Моніторинг стану здоров'я у продуктивних тварин.	2	2[134...136] 7, 8, 9
4	Основи загальної терапії. Основні правила терапії, її види. Етіотропна і патогенетична терапія : суть і різновиди.	2	2[15..32]
5	Методи терапії: неспецифічна стимулююча терапія: різновиди, механізм дії, застосування у ветеринарії, симптоматична терапія.	2	2[33...44]
6	Методи терапії: замісна терапія, вітаміно-, ферменто-, гормонотерапія, застосування мінеральних речовин. Дієтотерапія, фізіотерапія (світло-, електро-, механо-, термо-, гідротерапія).	2	2[49...63], 13, 17
Академічний модуль II			
Хвороби серцево-судинної системи			
7	Хвороби серця і судин Загальні симптоми серцево-судинної недостатності. Хвороби перикарда: перикардит та гідроперикард.	2	1, 2[136...147], 4-6, 9, 10, 11,15
8	Хвороби міокарда, ендокарда та судин: Діагностика, терапія і профілактика.	2	2[147...170]
Академічний модуль III			
Хвороби системи дихання			
9	Хвороби органів дихання. Основні симптоми при хворобах органів дихання. Хвороби верхніх дихальних шляхів: риніт, гайморит, фронтит, ларингіт, бронхіт.	2	2[170...187], 4-7, 11, 16
10	Запалення легень: класифікація, діагностика та лікування пневмоній (бронхопневмонія, крупозна, ателектатична, гіпостатична, аспіраційна, метастатична).	2	2[193...219], 4-7, 11, 14, 16
11	Хвороби легень незапального характеру (альвеолярна та інтерстиціальна емфізема). Хвороби плеври (плеврит, гідроторакс).	2	2[187...193], 4-7, 11, 16
Академічний модуль IV			

Хвороби рота, глотки, стравоходу та передшлунків у тварин			
12	Хвороби рота, глотки, стравоходу Загальні відомості про хвороби системи травлення. Класифікація хвороб системи травлення. Хвороби рота, глотки та стравоходу.	2	2 [225...247], 3, 4-7, 9-12
13	Хвороби передшлунків жуйних тварин. Особливості харчотравлення жуйних тварин. Класифікація хвороб передшлунків. Застійні дистонії передшлунків. Ацидоз, парез з рубця.	2	2[243...248], 4-7, 11, 16
14	Тимпанія рубця: проста та пінява. Травматичний ретикуліт та його ускладнення.	2	2[249...268], 4-7, 11, 16
15	Хвороби книжки та сичуга Засмічення книжки. Зміщення, розширення та заворот сичуга.	2	2[268...283], 4-7, 11, 16
Академічний модуль V			
Хвороби шлунка та кишок			
16	Хвороби шлунка і кишок Класифікація хвороб шлунку та кишок. Гастрит, гастроентерит, ентероколіт, виразкова хвороба.	2	2 [183...296], 4-7, 11, 16
17	Хвороби шлунка і кишок з симптомокомплексом колік: Класифікація. Розширення шлунка, ентералгія, метеоризм кишечника	2	2[303...315], 4-7, 11, 16
18	Динамічна (паралітична) та механічна непрохідність травного каналу у коней Причини, лікування та профілактика паралітичної динамічної непрохідності травного каналу у коней (хімостаз та копростаз кишечника); Механічна непрохідність (обтураційні ілеуси; гемостатична непрохідність	2	2[318...328], 4-7, 11, 16
9 семестр 5 курс			
Академічний модуль VI			
Хвороби органів гепатобіліарної системи, підшлункової залози та хвороби сечової та нервової систем			
19	Хвороби печінки і жовчних шляхів. Класифікація хвороб печінки. Основні синдроми при хворобах печінки. Гепатит. Гепатодистрофія. Жовчокам'яна хвороба	2	1 [330...364], 4, 8,12,13
20	Хвороби очеревини та хвороби підшлункової залози. Перитоніт. Асцит Класифікація, основні синдроми хвороб. Панкреатит, атрофії, пухлини та кісти підшлункової залози.	2	1 [364...371],8,19
21	Хвороби нирок і сечових шляхів.	2	2[13...55]

	Основні синдроми. Гломерулонефрит, пієлонефрит, нефроз. Уроцистит.		
22	Хвороби нирок і сечових шляхів Уролітіаз. Хронічна гематурія великої рогатої худоби. Захворювання нижніх відділів сечовивідних шляхів.	2	2[13...55],
23	Хвороби нервової системи. Класифікація хвороб нервової системи. Органічні захворювання головного і спинного мозку та мозкових оболонок (Гіперемія, ішемія, менінгіт, менінгоенцефаліт).	2	2[58...86], 4, 6
24	Хвороби нервової системи Функціональні нервові хвороби (неврози, епілепсія, еклампсія).	2	2[86...91]
Академічний модуль VII Хвороби системи крові та імунної системи			
25	Хвороби системи крові. Класифікація хвороб крові. Анемії: постгеморагічна, гемолітична і гіпопластична. Геморагічні діатези: гемофілія, тромбоцитопенія, кровоплямиста хвороба.	2	2[98...120],
26	Хвороби імунної системи. Характеристика імунодефіцитів. Імунітет на впровадження збудників інфекційних і інвазивних захворювань – як причина виникнення ІД і АІЗ. Алергічні хвороби (лікарська і кормова алергія).	2	2[127...147], 14
11 семестр 6 курс			
Академічний модуль VIII Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин, ендокринних органів та шкіри			
27	Кетоз корів і овець. Етіологія, патогенез, симптоми, лікуванн та профілактика.	2	2[150...153], 11, 15
28	Хвороби, зумовлені порушенням білкового, вуглеводного та ліпідного обміну. Етіологія, патогенез, симптоми, лікуванн та профілактика.	2	2[153...175], 15, 19, 20
29	Хвороби, зумовлені порушенням обміну макроелементів Етіологія, патогенез, симптоми, лікуванн та профілактика.	2	2[175...193], 17
30	Хвороби спричинені порушенням мікроелементів Етіологія, патогенез, симптоми, лікуванн та профілактика.	2	2[193...224], 16
31	Хвороби, спричинені порушенням обміну вітамінів Етіологія, патогенез, симптоми, лікуванн та профілактика.	2	2[224...296], 12, 13
32	Хвороби ендокринних органів у тварин. Класифікації захворювань ендокринних органів. Гіпо-гіпертіреоз, цукровий діабет,	2	2[256...147], 4, 6

	синдром Кушинга.		
33	Хвороби шкіри у тварин. діагностика, лікування, профілактика алергічних, аутоімунних хвороб шкіри та шкірних залоз.	2	2[298...313]
Академічний модуль ІХ			
Отруєння тварин кормами і кормовими добавками			
34	Отруєння кормами і кормовими добавками. Отруєння кормами, багатими на вуглеводи Кормові інтоксикації кормами, що містять надлишок нітритів та нітратів, Кормові інтоксикації кормами, що містять соланін, нітро- і тіоглікозиди;	2	2[490...509]
35	Отруєння натрію хлоридом і карбамідом. Отруєння натрію хлоридом. Отруєння карбамідом. Отруєння кормами, що спричиняють фото сенсibiliзацію.	2	2[513...534]

ЛАБОРАТОРНО-ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

№ п/п	Тема	Перелік завдань для вивчення студентами	год	Методичне і технічне забезпечення
1	2	3	4	5
4 курс				
Модуль I Основи загальної профілактики та терапії .				
1.	Вступ до курсу внутрішніх хвороб тварин. Особливості проведення диспансеризації продуктивних тварин.	Методика вивчення дисципліни, задачі кафедри Вимоги до студентів. Правила техніки безпеки під час роботи з тваринами. Аналіз виробничих показників, аналіз утримання та годівля тварин. Особливості проведення диспансеризації продуктивних тварин.	2	Набори діагностичних іструментів (фонендоскоп, термометр, перкусійний молоточок і плесиметр). Пристосування для фіксації, тварин. Учбовий відеофільм.
2.	Проведення клінічного етапу диспансеризації	Відпрацювання клінічних методів дослідження при проведенні диспансеризації в умовах господарства. Формування еталонних груп тварин та їх дослідження. Отримання біологічних рідин (кров, сеча, молоко).	2	Набори діагностичних іструментів Пристосування для фіксації тварин. Модельні тварини (корова, вівця, коза)
3.	Лабораторні дослідження при диспансеризації тварин.	Дослідження біохімічних показників сироватки крові (загальний білок, кальцій, фосфор, каротин, лужний резерв. Визначення фізичного та біохімічного складу сечі, виявлення кетонових тіл у молоці. Інтерпритація результатів).	2	Лабораторний посуд, обладнання і реактиви, проби крові, сечі, молока, таблиці.
4.	Складання рекомендації з планової профілактики внутрішніх хвороб за матеріалами диспансеризації.	Аналіз результатів клінічно-лабораторних досліджень тварин. Призначення загальних і спеціальних профілактичних заходів. Складання акту диспансеризації.	2	План написання акту диспансеризації, бланки карти диспансеризації, інші таблиці по темі заняття.

5	Основи загальної терапії. Ентеральні методи введення лікарських засобів	Ентеральні методи введення лікарських речовин (через рот за допомогою зонда та ін.). Відпрацювання прийомів терапевтичної техніки.	2	Інструментарій, лік. Речовини, тварина (корова, вівця, коза) Учбовий відеофільм.
6	Види терапії (егіотропна, заміна, симптоматична)	Відпрацювання прийомів застосування тваринам різних видів терапії, вивчити їх вплив на організм тварин.	2	Ветеринарні інструменти, лікарські засоби, модельні тварини.
7	Парентеральні введення лікарських засобів	Відпрацювання прийомів терапевтичної техніки (підшкірне, внутрішньом'язове, внутрішньовенне, інтратрахеальне, інтраперитоніальне введення речовин)	2	Ветеринарні інструменти, лікарські засоби, модельні тварини. Учбовий відеофільм.
8	Методи загальної патогенетичної терапії. Неспецифічна стимулююча терапія.	Відпрацювання техніки протеїнотерапії, гемотерапії, тканинної терапії). Відпрацювання новокаїнових блокад при внутрішніх хворобах.	2	Ветеринарні інструменти, лікарські засоби, модельні тварини.
9	Фізіотерапія: техніка застосування водяних процедур.	Промивання рубця у великої рогатої худоби, промивання шлунку, сечового міхура, кишечника.	2	Модельні тварини, кружка Есмарха, спринцівки, зонд
10	Фізіотерапія: техніка застосування термо- та механотерапії	Компреси, парафіно- та озокеритотерапія. Масаж окремих ділянок тіла.	2	Модельні тварини, парафін, озокерит.
11	Фізіотерапія. Світлолікування і світлопрофілактика	Застосування видимих, теплових променів для лікування і профілактики внутрішніх хвороб тварин.	2	Прилади для світлолікування тварини.
12	Фізіотерапія. Світлолікування і світлопрофілактика	Застосування ультрафіолетових променів для лікування і профілактики внутрішніх хвороб тварин	2	Прилади штучного УФ-випромінювання
13	Фізіотерапія. Методи електролікування	Техніка гальванізації, електрофорезу,	2	Прилади для електролікування,

		електростимуляції, УВЧ-терапії.		модельні тварини.
14	Модуль I. Основи загальної профілактики та терапії.	Вирішення тестових завдань	2	Письмові тестові завдання
Модуль II. Хвороби серцево-судинної системи (14 год).				
15	Хвороби перикарду (перикардит, травматичний перикардит, гідроперикард)	Клінічні дослідження тварин за ураження перикарду. Надання лікувальної допомоги; техніка введення лікарських речовин при хворобах серця і судин.	2	Набори діагностичних інструментів. Лікарські засоби, модельні тварини (корова, вівця, коза)
16	Хвороби міокарду	Клінічні дослідження тварин за ураження міокарду. Надання лікувальної допомоги; техніка введення лікарських речовин за міокардиту, міокардіодистрофії, інфаркту.	2	Ветінструменти для діагностики і лікування тварин, лікарські засоби, модельні тварини.
17	Хвороби ендокарду, кровоносних судин	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів за уражень ендокарду та кровоносних судин. Лабораторна діагностика хвороб серцево судинної системи.	2	Ветінструменти для діагностики і лікування тварин, лікарські засоби, модельні тварини. Набір хімреактивів
18	Хвороби серцево-судинної системи.	Відпрацювання методів діагностики і лікування тварин, хворих на серцево-судинну патологію в умовах господарства.	2	Набори діагностичних інструментів. Лікарські засоби, тварини
19	Хвороби серцево-судинної системи.	Вирішення виробничих ситуацій	2	Ситуаційні завдання
20	Модуль II Хвороби серцево-судинної системи	Вирішення тестових завдань	2	Письмові тестові завдання
21	Підсумкове заняття. Проведення заліку.	Вирішення тестових завдань (залік)	2	Письмові тестові завдання
Модуль III. Хвороби органів системи дихання (14 год)				

22	Хвороби органів дихання	Дослідження та лікування тварин за захворювань верхніх дихальних шляхів (риніт, ларингіт, трахеїт, бронхіт).	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, лікарські засоби, модельні тварини
23	Хвороби органів дихання	Дослідження та лікування тварин за запальних захворювань нижніх дихальних шляхів (пневмонії, плеврит).	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, лікарські засоби, модельні тварини
24	Хвороби органів дихання	Дослідження та лікування тварин за незапальних захворювань нижніх дихальних шляхів (альвеолярну та інтерстиціальна емфізему легень, бронхіальна астма).	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, лікарські засоби, модельні тварини
25	Хвороби органів дихання	Проведення лабораторних досліджень крові та їх інтерпретація за хвороб органів дихальної системи.	2	Тварини, зразки крові, лабораторний посуд, реактиви
26	Хвороби органів дихання	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів при хворобах органів дихання тварин в умовах господарства. Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, ветпрепарати, тварини
27	Хвороби органів дихання	Вирішення виробничих ситуацій	2	Ситуаційні задачі
28	Модуль III. <i>Хвороби системи дихання органів</i>	Тестування	2	Письмові тестові завдання
Модуль IV				
Хвороби рота, глотки, стравоходу та передшлунків у тварин (20 год)				
29	Хвороби рота, глотки	Відпрацювання діагностичних прийомів і методів лікування за хвороб рота і глотки у тварин. Промивання і змазування слизових рота, введення протимікробної мазі в глотку при фарингітах.	2	Ветінструменти для діагностики і лікування тварин, лікарські засоби, модельні тварини.

30	Хвороби стравоходу	Відпрацювання діагностичних прийомів і методів лікування за закупорення стравоходу. Методи усунення обтурації.	2	Ветінструменти для діагностики і лікування тварин, лікарські засоби, модельні тварини.
31	Хвороби передшлунків	Практичне засвоєння методів діагностики, диференційної діагностики, лікування і профілактики хвороб предшлунків (гіпо-, атонія передшлунків), Румінографія, промивання передшлунків.	2	Ветінструменти для діагностики, зонди звичайні, лікарські засоби, модельні тварини.
32	Хвороби передшлунків	Ацидоз, алкалоз, румініт та парез рубця. Техніка отримання вмісту рубця і його дослідження.	2	Ветінструменти для діагностики, зонди звичайні, , лікарські засоби, лабораторний посуд, хім реактиви, модельні тварини.
33	Хвороби передшлунків	Тимпанія рубця (проста та пінява) та відпрацювання техніки надання невідкладної допомоги тваринам. Закупорка книжки.	2	Ветінструменти для діагностики і лікування, зонд, лікарські засоби, модельні тварини.
34	Хвороби передшлунків	Травматичний ретикуліт та його ускладнення. Відпрацювання методів діагностики та лікування. Магнітне зондування, лабораторні дослідження крові.	2	Ветінструменти для діагностики і лікування, магнітний зонд, лікарські засоби, модельні тварини. Проби крові, реактиви, мікроскоп
35	Хвороби сичуга	Відпрацювання методів діагностики та лікування захворювань сичуга у ВРХ (запалення, зміщення).	2	Ветінструменти для діагностики і лікування, лікарські засоби, модельні тварини. Учбовий відеофільм
36	Хвороби передшлунків	Відпрацювання методів діагностики і лікування хвороб предшлунків в умовах господарства.	2	Набори інструментів, лікарські засоби, тварини.

37	Хвороби передшлунків Рішення ситуаційних задач.	Вирішення виробничих ситуацій	2	Ситуаційні задачі
38	Модуль IV Хвороби органів травної системи у жуйних тварин	Тестові завдання	2	Письмові тестові завдання
V модуль Хвороби шлунка та кишок (20 год)				
39	Хвороби шлунка та кишок	Відпрацювання методів діагностики та лікування за диспепсій шлунку і кишок у тварин.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
40	Хвороби шлунка та кишок	Відпрацювання методів діагностики та лікування за гастриту, гастроентериту та виразкової хвороби у тварин.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
41	Хвороби шлунка та кишок	Дослідження шлункового соку у різних видів тварин. Дослідження крові і калу.	2	Реактиви, лабораторний посуд, шлунковий сік, проби крові і калу
42	Хвороби шлунка та кишок	Дослідження і лікування хворих тварин в умовах господарства	2	Набори інструментів, лікарські засоби, тварини.
43	Хвороби шлунка та кишок із симптомокомплексом колік	Діагностика, особливості лікування при окремих видах колек: гостре розширення шлунку, ентералгія. Відпрацювання методів надання невідкладної швидкої допомоги при коліках коней.	2	Набори інструментів, лікарські засоби, модельні тварини. Учбовий відеофільм
44	Хвороби шлунка та кишок із симптомокомплексом колік	Діагностика, особливості лікування при окремих видах колек: хімостаз, копростаз, метеоризм кишок, обтурації кишкового тракту. Відпрацювання методів надання невідкладної	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.

		швидкої допомоги.		
45	Хвороби шлунка та кишок із симптомокомплексом колік	Відпрацювання методів діагностики і лікування коней при коліках у виробничих умовах (кінноспортивна школа). Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, тварини.
46	Хвороби шлунка та кишок із симптомокомплексом колік	Вирішення виробничих ситуацій		Письмові тестові завдання
47	Хвороби шлунка та кишок із симптомокомплексом колік	Вирішення тестових завдань	2	Письмові тестові завдання
48	Модуль V <i>Хвороби шлунку та кишок</i>	Вирішення тестових завдань	2	Тестові завдання
5 курс				
VI модуль				
Хвороби органів гепатобіліарної системи, підшлункової залози та хвороби сечової і нервової систем				
49	Хвороби печінки та жовчних шляхів.	Клінічні дослідження тварин при хворобах печінки та жовчних шляхів.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
50	Хвороби очеревини.	Клінічні дослідження тварин при хворобах очеревини. Відпрацювання внутрішньо-очеревинних ін'єкцій антибіотиків при перитоніті.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
51	Хвороби печінки, жовчних шляхів та очеревини.	Лабораторні дослідження (проба Вельтмана, загальний білок, та інші).	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.

52	Хвороби печінки, жовчних шляхів та очеревини.	Відпрацювання методів діагностики і лікування тварин при патологіях печінки та очеревини в умовах господарства. Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, тварини.
53	Хвороби печінки і очеревини.	Рішення виробничих ситуацій.	2	Тестові завдання
54	Хвороби нирок та сечових шляхів	Діагностика хвороб нирок. Основні синдроми ураження нирок у тварин. Відпрацювання техніки промивання сечового міхура у тварин за патології сечової системи, отримання сечі для лабораторних досліджень.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
55	Хвороби нирок та сечових шляхів	Лабораторні дослідження сечі і крові при хворобах нирок та сечових шляхів	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
56	Хвороби нирок та сечових шляхів	Відпрацювання методів діагностики і лікування тварин при патології сечовидільної в умовах господарства. Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, тварини.
57	Хвороби нирок та сечових шляхів	Рішення виробничих ситуацій	2	Тестові завдання
58	Хвороби нервової системи	Відпрацювання методів клінічної діагностики і лікування при органічних захворюваннях нервової системи.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
59	Хвороби нервової системи	Відпрацювання методів клінічної діагностики і лікування при функціональних захворюваннях нервової системи	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
60	Хвороби нервової	Клініко-лабораторна діагностика хвороб нервової	2	Набори діагностичних і терапевтичних

	системи	системи. Лікувально-профілактичні заходи при хворобах нервової системи .		інструментів, модельні тварини.
61	Хвороби нервової системи	Відпрацювання методів діагностики і лікування тварин за захворювань нервової системи в умовах господарства Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, тварини.
62	Хвороби нервової системи	Рішення виробничих ситуацій	2	Тестові завдання
63	Модуль VI <i>Хвороби печінки, жовчних шляхів та очеревини. Хвороби нирок, сечових шляхів та хвороби нервової системи</i>	Вирішення тестових завдань	2	Тестові завдання
VII модуль Хвороби системи крові та імунної системи				
64	Хвороби системи крові	Відпрацювання клінічних і гематологічних досліджень при хворобах системи крові у тварин. Діагностика та лікування.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
65	Хвороби імунної системи	Основні клінічні прояви хвороб імунної системи. Відпрацювання клінічних і гематологічних методів досліджень. Лікування хворих.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
66	Хвороби системи крові та імунної системи	Лабораторні методи досліджень (клінічний аналіз крові).	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
67	Хвороби системи крові та імунної системи	Відпрацювання методів діагностики і лікування тварин при патології системи крові в умовах господарства.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, тварини.

		Призначення курацій.		
68	Хвороби системи крові та імунної системи	Вирішення виробничих ситуацій	2	Тестові завдання
69	Модуль VII <i>Хвороби системи крові та імунної системи</i>	Вирішення тестових завдань	2	Тестові завдання
6 курс				
VIII модуль				
Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин, ендокринних органів та шкіри				
70	Хвороби, спричинені порушенням основного обміну речовин (кетоз, ожиріння, аліментарна дистрофія, міоглобінурія)	Вивчення клінічних проявів та лабораторних методів діагностики кетозу ВРХ, діагностика хвороб, спричинених порушенням основного обміну речовин.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини. Експрес-тести, хімічні реактиви, лабораторний посуд.
71	Хвороби, спричинені порушенням основного обміну речовин	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностичних досліджень; лікування хворих в умовах господарства. Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, тварини.
72	Хвороби, спричинені порушенням основного обміну речовин	Вирішення ситуаційних завдань	2	Ситуаційні завдання
73	Хвороби, спричинені порушенням мінерального обміну речовин	Відпрацювання методів діагностики недостатності макроелементів. Лікувальні заходи.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
74	Хвороби, спричинені порушенням мінерального обміну речовин	Відпрацювання клінічних та лабораторних методів діагностики недостатності мікроелементів. Лікувальні заходи.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
75	Хвороби, спричинені порушенням мінерального обміну речовин	Відпрацювання лабораторних методів діагностичних досліджень при макро- та мікроелементозах тварин	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
76	Хвороби, спричинені порушенням мінерального обміну речовин	Лікування хворих в умовах господарства. Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, тварини.
77	Хвороби, спричинені порушенням	Вирішення ситуаційних завдань	2	Тестові завдання

	мінерального обміну речовин			
78	Хвороби, спричинені порушенням вітамінного обміну	Клінічне дослідження тварин за гіповітамінозів (жиророзчинні вітаміни А, D, E, K). Лабораторне дослідження проб крові на вміст жиророзчинних вітамінів та їх попередників.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини. Проби сироватки крові, лабораторний посуд, хімічні реактиви, ФЕК
79	Хвороби, спричинені порушенням вітамінного обміну	Клінічне дослідження тварин при нестачі водорозчинних вітамінів.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
80	Хвороби, спричинені порушенням вітамінного обміну	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів за гіповітамінозів у тварин в умовах тваринницьких ферм Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
81	Хвороби, спричинені порушенням вітамінного обміну	Вирішення ситуаційних завдань	2	Тестові завдання
82	Хвороби ендокринних органів у тварин	Хвороби ендокринних органів. Відпрацювання методів діагностики та лікування окремих захворювань (цукровий і нецукровий діабет, гіпаратиреоз, гіпотиреоз; дифузний токсичний зоб). Лабораторна діагностика.	2	Набори діагностичних іструментів модельні тварини
83	Хвороби шкіри у тварин	Відпрацювання методів діагностики та лікування окремих захворювань (алергічні ураження (кропивниця, бражний мокрець, екзема); Аутомунні хвороби шкіри)	2	Набори діагностичних іструментів модельні тварини
84	Хвороби ендокринних органів та шкіри у тварин	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів за гіповітамінозів у тварин в умовах тваринницьких ферм Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
85	Модуль VIII Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин, ендокринних органів та шкіри	Вирішення тестових завдань	2	Тестові завдання

<i>IX модуль</i>				
Отруєння тварин кормами і кормовими добавками				
86	Отруєння кормами і кормовими добавками	Відпрацювання методів діагностики та лікування окремих видів кормових отруєнь.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
87	Отруєння кормами і кормовими добавками	Лабораторні методи діагностики кормових отруєнь.	2	Проби кормів, хімічні реактиви, лабораторний посуд та ін.
88	Отруєння кормами і кормовими добавками	Відпрацювання діагностичних та лікувальних заходів при отруєннях тварин в умовах тваринницьких ферм Призначення курацій.	2	Набори діагностичних і терапевтичних інструментів, модельні тварини.
89	Отруєння кормами і кормовими добавками	Рішення виробничих ситуацій з кормових отруєнь тварин	2	Тестові завдання
90	<i>Модуль IX</i> <i>Отруєння кормами і кормовими добавками</i>	Вирішення тестових завдань	2	Тестові завдання

САМОСТІЙНА РОБОТА

Розділ дисципліни	Контрольні питання та завдання для самостійного вивчення	год	Форма звітності та контролю Дата
I модуль Основи загальної профілактики та терапії	Диспансеризація телят у пологовому відділенні. Методика диспансеризації коней, свиней, овець. Методи терапії: антидототерапія, пробіотикотерапія, рефлексотерапія, лазеро- і ультразвукова терапія. Загальна профілактика внутрішніх хвороб тварин. Аналіз утримання та годівлі тварин	20	Письмовий звіт
II. модуль Хвороби серцево-судинної системи	Основні симптоми серцево-судинної недостатності. Міокардіофіброз, розширення серця, тромбоз судин. Диференціація перикардиту і гідроперикарду	12	Письмовий звіт
III модуль Хвороби органів системи дихання	Кровотеча з носу, набряк гортані та легень, легенева кровотеча, гідро-та пневмоторакс	4	Письмовий Звіт
IV модуль Хвороби рота, глотки, стравоходу та передшлунків у тварин	Параліч глотки. Запалення, параліч, звуження, розширення і спазми стравоходу. Запалення сичуга (синдром Гофлюнда).	17	Письмовий Звіт
V Модуль Хвороби шлунка та кишок	Загальна терапія хвороб із синдромом колік. Механічна непрохідність кишечника. Механічна непрохідність: перекручування і заворот кишок, защемлення, інвагінація і зміщення кишок.	25	Письмовий звіт
VI М одуль Хвороби печінки, жовчних шляхів та очеревини. Хвороби нирок, сечових шляхів	Синдроми за хвороб печінки і жовчних ходів. Атрофія підшлункової залози. Гостра і хронічна ниркова недостатність. Синдром	18	Письмовий звіт

та хвороби нервової системи	стресу, синдром стресу у свиней губчастоподібна енцефалопатія.		
VII Модуль Хвороби системи крові та імунної системи	Класифікація анемій, кровоплямиста хвороба, алергічні хвороби, імунні дефіцити	14	Письмовий звіт
VIII Модуль Хвороби, спричинені порушенням обміну речовин, ендокринних органів та шкіри	Вторинна остеодистрофія корів, вторинна остеодистрофія бичків. Надлишок селену, фтору, бору, молібдену. . Синдром Кушинга, Гіпотиреоз. Профілактичні заходи за алергічних хвороб	16	Письмовий звіт
IX Модуль Отруєння тварин кормами і кормовими добавками	Отруєння кормами, обробленими фосфорорганічними та ртутьорганічними сполуками	16	Письмовий звіт

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Біохімічні дослідження в діагностиці внутрішніх хвороб тварин: Навчальний посібник для с.г.вузів / Павлов М. Є, Яковлева О. Г., Митрофанов О. В., Могильовський В. М. – Харків, 2005
2. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, М.О. Судаков та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 1999. - Ч. 1.-376 с.
3. Внутрішні хвороби тварин / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, В.В. Влізло та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2001. - Ч. 2. - 544 с.

Додаткова:

4. Ветеринарна клінічна біохімія / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка і В.Л. Галяса. - Біла Церква, 2002. - 400
5. Ветеринарна клінічна біохімія: навчальний посібник / М.І. Карташов, О.П. Тимошенко, Д.В. Кібкало та ін.; За ред. М.І. Карташова та О.П. Тимошенко. - Харків: Еспада, 2010. - 400 с.
6. Ветеринарна клінічна гематологія: навчальний посібник / О.І. Сукманський, С.І. Улизько; За ред. О.І. Сукманського. - Одеса: ВМВ, 2009. -168 с.
7. Внутрішні хвороби тварин: Практикум / М.І. Цвіліховський, В.І. Береза, В.С. Січкара та ін. - К.: Арістей, 2004. - 140 с.
8. Годівля сільськогосподарських тварин: підручник / 1.1. Ібатуллін, Д.О. Мельничук, Г.О. Богданов та ін.; За ред. 1.1. Ібатулліна. - Вінниця, Нова книга, 2007.-616 с.
9. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: Практикум / В.І. Левченко, І.П. Кондрахін, Л.М. Богатко та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2000. - 224 с.
10. Клінічна діагностика внутрішніх хвороб тварин / В.І. Левченко, В.В. Влізло, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Біла Церква, 2004. - 608 с.

- 11.Клінічна ветеринарна фармакологія / О.І. Канюка, В.Р. Файтельберг-Бланк, Ю.П. Лизогуб та ін.; За ред. О.І. Канюки. - Одеса: Астропринт, 2006. -291 с.
- 12.Кондрахин И.П. Диагностика и терапия внутренних болезней животных. - М.: Аквариум-Принт, 2005. - 830 с.
- 13.Локес П.І. Лікарські рослини: підручник / П.І. Локес, І.Г. Панасенко. - Полтава: Довкілля. - К., 2010. - 264 с.
- 14.Кондрахин И.П. Эндокринные, аллергические и аутоиммунные болезни животных: Справочник. - М.: Колос, 2007. - 251 с.
- 15.Методи лабораторної клінічної діагностики хвороб тварин: навч. посібник / В.І. Левченко, В.І. Головаха, І.П. Кондрахін та ін.; За ред. В.І. Левченка. - Київ: Аграрна освіта, 2010. - 437 с.
- 16.Найбільш поширені внутрішні хвороби тварин: Навчальний посібник/ М. Є. Павлов, О. В. Митрофанов, В. А. Пасічник та ін.; За ред.. М. Є. Павлова.- Харків, 2015.- 208 с.
- 17.Фізіотерапія і фізіопрофілактика внутрішніх хвороб тварин: навч. посібник / В.В. Лисенко, В.І. Немировський, О.В. Семьонов, В.М. Соколюк: За ред. В.І.Немировського. - Дніпропетровськ: РВВ Держагроуніверситету, 2006. -220 с.
- 18.Хвороби свиней: навч. посібник/В.І.Левченко, В.П.Заярнюк, І.В. Панченко та ін; За ред. В.І. Левченка і І.В.Папченка - Біла Церква, 2005 - 168

ПЕРЕЛІК МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ЛАБОРАТОРНИХ (ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ (М)

Шифр	Назва методичної розробки
М-1-9	Біохімічні дослідження в діагностиці внутрішніх хвороб тварин: Навчальний посібник для студентів с.-г. вузів / Павлов М.Є., Митрофанов О.В., Могильовський В.М. - Харків, 2006. - 246 с.
М-1-9	Методичні рекомендації до лабораторних занять студентів 4 курсів з внутрішніх хвороб тварин / Павлов М.Є., Пасічник В.А., Митрофанов О.В., Могильовський В.М.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2014 - 224 с.
М-1-9	Внутрішні хвороби тварин: Методичні рекомендації до лабораторних занять /М.Є.Павлов, В.А.Пасічник, О.В.Митрофанов, В.М.Могільовський.– Харків, 2010 - 9 с.
М-1	Робочий зошит для лабораторних занять з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» Модуль 1. Основи загальної профілактики і терапії. Митрофанов О.В, Пасічник В. А., Могильовський В.М., Маценко О. В., Щепетільников Ю. О., Маслак Ю. В.- 2018-12 с
М-2-3	Робочий зошит для лабораторних занять з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» Модуль2.Хвороби серцево-судинної системи. Модуль3.Хвороби ситеми дихання. Митрофанов О.В., Павлов М.Є., Пасічник В.А., Могильовський В.М., Маценко О.В., Щепетільников Ю.О, Маслак Ю.В.- 2016-70
М 4-5	Робочий зошит для лабораторних занять з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» Модуль 4. Хвороби системи травлення Митрофанов О.В., Павлов М.Є., Пасічник В.А., Могильовський В.М., Маценко О.В., Щепетільников Ю.О, Маслак Ю.В.- 2016-62
М-2	Хвороби серцево -судинної системи. Методичні рекомендації Студентам ФВМ. Митрофанов О.В. Маценко О.В., Білецька Т.В ., Васильєва Л.І. -2014-10 с
М-1-9	Тестові завдання для студентів 4-5 курсів /Павлов М.Є., Могильовський В.М., Митрофанов О.В., Пасічник В.А.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2004.- 48с.
М-1-9	Ситуаційні задачі з внутрішніх хвороб тварин /Павлов М.Є., Митрофанов О.В. ,Могильовський В.М., Пасічник В.А.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2018.- 53 с.
М-1-9	Рубіжний контроль знань студентів з внутрішніх хвороб тварин /Павлов М.Є., Могильовський В.М., Пасічник В.А., Митрофанов О.В.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2004.- 21 с.

М – 1-9	Поточний контроль знань студентів з внутрішніх хвороб тварин: Методичні рекомендації /Павлов М.Є., Могильовський В.М., Пасічник В.А., Митрофанов О.В.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2014.- 21 с
М -1-9	Самостійна робота студентів з внутрішніх хвороб тварин: Методичні вказівки /Павлов М.Є., Пасічник В.А., Митрофанов О.В.- Харків, РВВ ХДЗВА, 2004.- 17 с.
М 6	Хвороби нервової системи (Методичні рекомендації до лабораторних занять)/ Митрофанов О. В., Білецька Т.В , Маценко О.В, Васильєва Л.І Харків: РВВ ХДЗВА, 2010 -25 с
М -7	Хвороби системи крові (Методичні рекомендації до лабораторних занять)/ Митрофанов О. В., Васильєва Л.І., Білецька Т.В , Маценко О.В. Харків: РВВ ХДЗВА, 2011 -20 с
М-8	Хвороби шкіри Митрофанов О. В., Васильєва Л.І., Білецька Т.В , Маценко О.В. (Методичні рекомендації до лабораторних занять)/ Харків: РВВ ХДЗВА, 2011 -18 с
М-8	Внутрішні хвороби тварин: Клініко-лабораторна діагностика гіповітамінозів у тварин. (Методичні рекомендації до лабораторних занять) / О. В. Маценко, О. В. Митрофанов, В. А. Пасічник, В. М.– Харків, 2019 – 23 с.
М-8	Внутрішні хвороби тварин: Хвороби спричинені порушенням обміну мікроелементів (Методичні рекомендації до лабораторних занять) / О. В. Маценко, О. В. Митрофанов, В. А. Пасічник, В. М.– Харків, 2019 – 23 с.
М-8	Внутрішні хвороби тварин: Хвороби спричинені порушенням обміну мікроелементів (Методичні рекомендації до лабораторних занять) / О. В. Маценко, О. В. Митрофанов, В. А. Пасічник, В. М.– Харків, 2019 – 57 с.
М-9	Кормові отруєння (Методичні рекомендації до лабораторних занять)/ Митрофанов О. В., Білецька Т.В, Маценко О.В., Могильовський В. М, Васильєва Л.І.- Харків, 2013-32 с.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Система діагностики якості навчання

Контроль знань і умінь студентів з дисципліни здійснюють згідно положень кредитно-модульної системи організації навчального процесу, прийнятої в академії

Основні положення:

Загальна кількість модульних контрольних заходів, що мусить скласти студент з окремої навчальної дисципліни, визначається з урахуванням залікових модулів з цієї дисципліни і рекомендовано дорівнює двом академічним модулям за семестр.

За результатами модульного контрольного заходу рівень засвоєння студентом навчального матеріалу має бути оцінений за національною шкалою та шкалою ECTS.

Тижні для проведення модульного контролю (модульні тижні) рекомендуються графіком навчального процесу.

Кількість балів, отримана студентом при оцінюванні модулю та підсумковий бал поточної успішності з дисципліни, співвідноситься з оцінками за національною шкалою та шкалою **ECTS** відповідно до таблиці 1.

1. Шкала оцінювання

<i>100-бальна шкала</i>	Оцінка за національною шкалою	Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
90 – 100	відмінно	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи лише з незначною кількістю помилок	A
82 – 89	добре	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	B
74 – 81		Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
64 – 73	задовільно	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D
60 – 63		Достатньо – відповідь, робота задовольняє мінімальні критерії	E
35 – 59	незадовільно	Незадовільно з можливістю повторного складання	FX
0-34		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

Регламентується наступний комплект балів для отримання оцінки за модуль: результат поточного контролю (усереднено за оцінюванням завдань, проектів, тренінгів, відповідей) – максимум 20 балів (табл. 3), результат модульного тестового контролю – максимум 50 балів (роз'яснення в табл. 5), та результат засвоєння блоку самостійної роботи – максимум 30 балів (табл. 3,4,5).

Складання модулів обов'язкове. Студент не допускається до тестування з модуля без відпрацювання пропущених занять. Модуль вважається зарахованим, якщо студент набрав мінімально необхідну кількість балів та більше.

Результати рейтингу з модулю доводяться до відома студентів не пізніше третього робочого дня після проведення контрольного заходу і, у разі відсутності претензій з боку студентів, вважаються остаточними.

Якщо студент не погоджується з рішенням про присвоєння йому балів рейтингу за модуль, то він повинен відразу після їх оголошення звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри та у визначений термін скласти усну атестацію з модуля перед комісією. Склад апеляційної комісії у кожному конкретному випадку визначається завідувачем кафедри. Рішення комісії є остаточним. Студент не може повторно скласти зараховані модулі.

Студент, який не з'явився на модульний контроль або не отримав мінімальної кількості балів на модульному тижні, має право скласти пропущений модуль під час залікового тижня.

Підсумковий рейтинг поточної успішності з дисципліни вираховується усередненням рейтингів з усіх модулів. Семестрова оцінка виставляється студенту з врахуванням результатів підсумкового тестування та поточного контролю (усереднені бали за модулі). Максимальна кількість балів, що студент може отримати при вивченні дисципліни, дорівнює 100 (див. табл. 1).

Диференційований залік передбачає наявність підсумкового тестування. При наявності дозволу на автоматичне зарахування заліку, студент, який своєчасно складав усі модульні контрольні заходи та за їх результатами атестований з оцінкою "відмінно", може отримати залік автоматично. Семестровою оцінкою у цьому випадку є усереднена оцінка за модулі.

Викладач зобов'язаний здати заповнену заліково-екзаменаційну відомість до навчального відділу протягом такого граничного терміну: для

заліку і диференційованого заліку - останній день залікового тижня. Для екзамену - не пізніше, ніж на наступний робочий день після його завершення.

Засоби діагностики успішності навчання використовують для підсумкової експертизи знань і базуються на технології стандартизованого тестового контролю.

2. Схема нарахування балів з модулів навчальної дисципліни

Показчик	Нарахування балів
Всього з модулю	від 60* до 100
В тому числі:	
відповіді на тестові питання	від 30 до 50
усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях	до 20
результат засвоєння блоку самостійної роботи	до 30

*- менша кількість отриманих балів недостатня для зарахування модулю, необхідна перездача.

Усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях оцінюються за шкалою від 12 до 20 балів відповідно до наступної регламентації (табл. 3)

3. Шкала оцінювання усної відповіді

20-бальна шкала	Інтуїтивний аналог оцінювання	Оцінка за національною шкалою - Визначення	Оцінка за шкалою ECTS
20	5+	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи без помилок чи зауважень, прояв креативного мислення.	A
19	5	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з однією непринциповою помилкою	A
18	5 -	Відмінно – відмінна відповідь, виконання роботи з незначною кількістю помилок	A
17	4+	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками при розумінні суті питання	B
16	4	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з кількома помилками	C
15	4 -	Добре – в загальному правильна відповідь, робота з певною кількістю грубих помилок	C
14	3+	Задовільно – непогано, але зі великою кількістю недоліків	D

13	3	Достатньо – непогано, але наявна велика кількість суттєвих недоліків	D
12	3-	Достатньо – відповідь, робота задовольняє лише найменші критерії	E

Самостійна робота оцінюється як сума балів за відповідність і обсяг наданого матеріалу (табл. 4) та балів за захист цього матеріалу (табл. 3).

4. Шкала оцінювання відповідності змісту матеріалу самостійної роботи

Шкала, бали	Визначення
10	Повна відповідність змісту і достатній обсяг
8	Достатня відповідність змісту і достатній обсяг
6	Мінімально задовільна відповідність змісту і обсягу

5. Накопичення балів за модуль складанням (максимум 100 балів)

Поточне оцінювання	Оцінювання тестів	Оцінювання самостійної роботи	
визначається викладачем	чітко регламентується	визначається викладачем	
до 20 балів	до 50 балів	до 30 балів	
		до 10 балів	до 20 балів
Шкала оцінювання відповіді	50 тестів: 1 прав. відповідь – 1 бал 25 тестів: 1 прав. відпов. – 2 бали	Відповідність матеріалу (див. табл. 4)	Захист - шкала оцінювання усної відповіді
ПРИКЛАД			
12	44	8	14

Приклад»: 12+44+8+14=78 балів. Добре «С».

Студенти, які набрали протягом семестру менше встановленого необхідного мінімуму балів рейтингу, зобов'язані до початку сесії покращити свій показник, інакше вони не допускаються до підсумкового контролю з дисципліни і мають академічну заборгованість.

ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Курсова робота

Програма навчальної дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» на завершальному етапі завершується виконанням курсової роботи.

У результаті виконання індивідуальних завдань з дисципліни «Внутрішні хвороби тварин» студенти повинні

знати: методику дослідження хворих тварин, етіологію, патогенез, симптоми, перебіг, діагностику, лікування і профілактику внутрішніх хвороб тварин;

уміти: застосовувати різні методи дослідження тварин, ставити діагноз, визначати і проводити лікування, готувати різні форми лікарських засобів, також аналізувати зміни показників крові, сечі, вмісту рубця та інших біологічних субстратів.

Курсову роботу студенти виконують на основі курації хворих тварин. Тривалість курації залежить від діагнозу і стану хворої тварини, але не повинна перевищувати семи днів. Під час курації студенти ведуть клінічну історію хвороби. Не пізніше 5 днів після закінчення курації студент подає її на перевірку ординатору або викладачеві кафедри. Після цього студент упродовж 20 днів має оформити академічну історію хвороби у вигляді курсової роботи.

Для проведення курації використовують тварин, що надходять у клініку для амбулаторного чи стаціонарного лікування. Робота може виконуватися на найближчій фермі або під час навчальної практики. Для курації до одного пацієнта призначають не більше двох студентів.

Студенти проводять реєстрацію хворої тварини, збирають анамнез, записують його на титульному листі історії хвороби (цю інформацію вони отримують в ординатора кафедри). Потім проводиться повне клінічне дослідження пацієнта за загальноприйнятою схемою. Крім того, відбирається

кров і сеча для лабораторного дослідження. Обов'язковими є визначення гематокритної величини, вмісту гемоглобіну, загального білка і морфологічних показників крові (кількість еритроцитів, лейкоцитів, лейкограма), обчислення індексів червоної крові (КП і ВГЕ) та середнього об'єму еритроцитів. Дослідження сечі проводиться за допомогою універсальних індикаторних смужок або за загальноприйнятими фізико-хімічними і мікроскопічними методами. Інші дослідження крові та біологічних субстратів проводяться за наявності показань. Всі результати клінічного та лабораторного досліджень записуються в історію хвороби у відповідних розділах. Ординатор або науково-педагогічний працівник, які керують курацією, допомагають студентам правильно інтерпретувати результати досліджень і поставити попередній діагноз. Діагноз може бути змінений або уточнений залежно від результатів спостережень за перебігом хвороби, даних лабораторних та інших спеціальних досліджень.

Після постановки діагнозу визначається прогноз і складається план лікування, який також коригується і доповнюється у відповідності з перебігом хвороби та ефективністю лікування. Вся виконана робота записується в історії хвороби в розділі "Перебіг хвороби і лікування".

Перед закінченням курації студенти проводять заключне клінічне дослідження тварини, лабораторне дослідження крові, сечі та інших біологічних субстратів, використовують інші спеціальні методи дослідження. Отримані результати порівнюють з початковими і роблять висновки про ефективність лікування, закінчення хвороби, а також про можливість подальшого використання тварини

Орієнтовний зміст курсової роботи

Вступ

1. Реєстрація тварини.
2. Анамнез.
3. Опис клінічного стану тварини в день надходження у клініку перебіг хвороби і лікування.
4. Епікриз, або короткий висновок лікаря про особливості хвороби й результати проведеного лікування (Епікриз (від грецьк. ерісгізіз) - заключна частина історії хвороби.

4.1. Визначення хвороби;

4.2. Етіологія;

4.3. Патогенез;

4.4. Симптоми;

4.5. Діагноз, у т.ч. диференційний;

4.6. Прогноз;

4.7. Перебіг хвороби;

4.8. Лікування (методи, обґрунтування на основі фармакодинаміки лікарських речовин) та його результати;

4.9. Профілактичні заходи. Після епікризу наводиться список використаної літератури.

Таким чином, в епікризі підводяться підсумки роботи куратора про особливості перебігу хвороби, способи постановки діагнозу, лікування та його результати. Студент повинен вивчити літературу з певного захворювання, пов'язати її з матеріалами власних досліджень, описати етіологію хвороби, симптоми та їх зміни в динаміці патологічного процесу, обґрунтувати індивідуальний діагноз, прогноз і лікування, розкрити фармакодинаміку лікарських препаратів, оцінити їх ефективність за змінами клінічних симптомів у процесі лікування, розробити і обґрунтувати схему профілактичних заходів.

Після перевірки викладачем студент захищає курсову роботу.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Внутрішні хвороби тварин /В.І.Левченко, І.П.Кондрахін, В.В.Вмізло та ін.; За ред. В.І.Левченка. – Біла Церква, 1999. – Ч 1. –376 с.
2. Внутрішні хвороби тварин /В.І.Левченко, І.П.Кондрахін, В.В.Вмізло та ін., За ред. В.І.Левченка. – Біла Церква, 2001. – Ч.2. – 544 с.
3. Внутренние болезни животных. Под общей редакцией Г.Г.Щербакова, А.В.Коробова. – М., 2002. – 736 с.
4. Загальна терапія і профілактика внутрішніх хвороб тварин: Практикум /В.І.Левченко, І.П.Кондрахін, Л.М.Богатко та ін.; За ред. В.І.Левченка. – Біла Церква, 2000 – 224 с.
5. Болезни молодняка сельскохозяйственных животных: Справочник /В.П.Литвин, В.И.Береза, В.Г.Скибницкий и др. - К.: Урожай, 1992. - 168 с.
6. Болезни собак /А.Д.Белов, Е.П.Данилов, И.И.Дукур и др. - М.: Колос, 1995.-368 с.
7. Ветеринарная диспансеризация сельскохозяйственных животных /В.И Левченко, Н. А.Судаков, Г.Г.Харута и др.; Под ред. В.И.Левченка. -К.: Урожай, 1991.-304 с.
8. Внутренние незаразные болезни сельскохозяйственных животных /Б.М.Анохин, В.М.Данилевский, Л. І .Замарин и др.; Под ред. В.М.Данилевского. - М.: Агропромиздат, 1991. - 576 с.
9. Профілактика внутрішніх хвороб в молочному скотарстві (монографія) / М. Є. Павлов, О. В. Митрофанов, В. М. Могільовський.- Харків.: Видавництво Бровін О. В., 2009 – 218 с.: іл.

Додаткова

10. Ветеринарная диспансеризация сельскохозяйственных животных / В.И. Левченко, Н.А. Судаков, Г.Г. Харута и др.; Под ред. В.И. Левченка. – К.: Урожай, 1991. – 304 с.
11. Ветеринарна клінічна біохімія / М.І. Карташов, О.П. Тимошенко, Д.В. Кібкало та ін; за ред. М.І. Карташова та О.П. Тимошенко. – Харків: Ескада, 2010. – 400 с.
12. Болезни молодняка сельскохозяйственных животных: Справочник / В.П. Литвин, В.И. Береза, В.Г. Скибницкий и др. – К.: Урожай, 1992. – 168 с.
13. Загальна терапія і профілактика хвороб. Практикум. Біла Церква БДАУ -2000.
14. Карпуть И.М. Иммунология и иммунопатология болезней молодняка. – Минск: Урожай, 1993. – 288 с.
15. Кондрахин И.П. Алиментарные и эндокринные болезни животных. – М.: Агропромиздат, 1989. – 256 с.
16. Мікроелементози сільськогосподарських тварин / М.О. Судаков, В.І. Береза, І.Г. Погурський та ін.; За ред. М.О. Судакова. – К.: Урожай, 1991. – 144 с.
17. Подобед Л. И. Руководство по кальций-фосфорному питанию сельскохозяйственных животных и птицы. - Одесса, 2005.- 410 с: илл
18. Эндемические болезни сельскохозяйственных животных / Н.А. Уразаев, В.Я. Никитин, А.А. Кабыш и др. – М.: Агропромиздат, 1990. – 272 с.
19. "Ветеринарна медицина України ". Науково-виробничий щомісячник Державного комітету ветеринарної медицини України. -2014-2020 р.р.
20. «Здоровя тварин і ліки» Всеукраїнська газета для спеціалістів ветеринарної медицини . 2014-2020р.р.

